

Pilnā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma apspriešanas sanāksme Smārdē, 19. maijs, 2016 Sanāksmes protokols

Sanāksme atklāta plkst. 18.05.

Sanāksmi vada Engures novada domes priekšsēdētājs **Gundars Važa**.

Sanāksmē referē: **Jānis Kuze** – projekta koordinators.

Sanāksmē piedalās:

Vides risinājumu institūta pārstāvji -

Oskars Purmalis – projekta eksperts, Zaļā purva hidroloģiskā režīma atjaunošanas scenāriju autors;

Gatis Eriņš - projekta eksperts, Ķemeru tīreļa R malas hidroloģiskā režīma atjaunošanas scenāriju autors,

Oļģerts Aleksāns – hidrologs.

Viesturs Lārmanis Latvijas dabas fonda pārstāvis.

Dabas aizsardzības pārvaldes Pierīgas reģionālās administrācijas pārstāvji:

Andris Širovs – Administrācijas direktors,

Jānis Greivulis – vec. eksperts,

Agnese Balandiņa – Dabas izglītības centra vadītāja.

Imants Valers - Engures novada izpilddirektors.

Protokolē **Ieva Lazda**.

Sanāksmi atklāj **Gundars Važa** un dod vārdu prezentācijai Jānim Kuзем.

Jānis Kuze vispirms pastāsta par prezentācijas saturu kopumā, aicina ar jautājumiem un komentāriem pagaidīt līdz diskusijas daļai. Prezentācijas sākumā klausītāji tiek iepazīstināti ar projekta mērķi - veikt Eiropas mērogā aizsargājamu dabas vērtību - augstā purva, slapjo mežu un palieņu pļavu - atjaunošanu Ķemeru Nacionālajā parkā, kā arī ar darbībām, kas jāveic, lai šo mērķi sasniegtu - hidroloģisko un dabas vērtību izpēti, hidroloģiskā režīma atjaunošanas programmas izstrādi, mitrāju atjaunošanu, sabiedrības informēšanu un iesaistīšanu.

Stāstījuma laikā tika uzsvērts projekta konteksts – nepieciešams susināt vietas, kur tas vajadzīgs – apdzīvotas vietas, saimnieciski izmantotas teritorijas utml. – un novērst susināšanas ietekmi tur, kur prioritāte ir dabas aizsardzība. DAP ilgtermiņa mērķis ir meliorācijas sistēmu sakārtošanu vietās, kur uz šādu nepieciešamību ir norādījuši meliorācijas speciālisti, tajā pašā laikā novēršot susināšanas ietekmi vērtīgās dabas teritorijās. Tika arī uzsvērts, ka Ķemeru Nacionālajā parkā mitrāju atjaunošanas darbi ir veikti un projektā HYDROPLAN tos ir plānots veikt tikai uz valstij (VARAM) piederošas zemes tā, lai neietekmētu blakus esošās saimnieciski izmantotās platības.

Tika arī izskaidrots, kādi darbi ir veikti ietekmes uz vidi procedūras sakarā un kur vēl plānotas sabiedriskās apspriešanas, kā arī atgādināts termiņš, līdz kuram iespējams sniegt savus komentārus par ietekmes uz vidi novērtējumu. Tāpat tika izstāstīts, kādas sadaļas veido

Dabas aizsardzības pārvalde

Projekts tiek īstenots ar Eiropas Savienības LIFE finanšu instrumenta atbalstu

Projekts LIFE10 NAT/LV/000160 HYDROPLAN

projekta HYDROPLAN ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu.

Tad klausītāji tika sīkāk iepazīstināti ar projekta teritorijām, kas ir Zaļais purvs kūdras karjeru apkārtnē, meži rietumos no Ķemeru tīreļa un Skudrupītes paliene. Zaļajā purvā piedāvātais atjaunošanas darbu scenārijs paredz kūdras dambju (450) veidošanu uz susinātājgrāvjiem, grāvju aizbēršanu 8 km garumā, karjeru malu līdzināšanu un atmežošanu. Mežā rietumos no Ķemeru tīreļa piedāvātais atjaunošanas darbu scenārijs paredz grāvju aizbēršanu 40,4 km garumā, grāvju dambēšanu 11,3 km garumā. Skudrupītes atjaunošanā piedāvātais atjaunošanas darbu scenārijs paredz jaunas gultnes veidošanu 7,5 km garumā un esošā bebru uzpludinājuma saglabāšanu.

Tika apskatītas arī sagaidāmās ietekmes katrā no projekta teritorijām, tai skaitā Zaļajā purvā uzmanība tika pievērsta gan gruntsūdens līmenim, gan virszemes applūdimam, gan ietekmei uz sērūdeņu veidošanās procesiem.

Tāpat tika nošķirtas īstermiņa un ilgtermiņa ietekmes projekta teritorijās – īstermiņā tiks pārvietota zemes virskārta vietās, kur būs strādājusi tehnika, taču ilgtermiņā sagaidāms atbilstošs ūdens režīms staignāju, aluviālajos un purvainajos mežos, paredzama jaunu vērtīgu dabas teritoriju veidošanās, taču dzīvotnēm raksturīgā struktūra veidosies krietni ilgākā laika periodā. Ilglaicīgā ietekme vērtējama kā pozitīva visiem pārmitro veidu biotopiem, jo darbības rezultātā būs veicināti procesi dabiskošanās virzienā, kas pozitīvi ietekmēs arī sugas, kam šie biotopi ir dzīvotnes.

Prezentācijas noslēgumā tika minēti iepriekšējās sanāsmēs biežāk uzdotie jautājumi, piemēram, vai sagaidāma ietekme uz apdzīvotām vietām (nē), vai sagaidāma mežu kalšana (vietām), vai sagaidāma jaunu teritoriju applūšana (jā, atsevišķās vietās veidosies pastāvīgs vai sezonāls applūdums, tomēr vairumā gadījumu ietekme izpaudīsies kā sezonālo ūdens līmeņa svārstību stabilizācija un neskars apdzīvotas vietas), vai tiks ietekmēta ceļu infrastruktūra (nē).

Gundars Važa atklāj jautājumu sadaļu. Uz jautājumiem atbild Jānis Ķuze, Andris Širovs, Oskars Purmalis, Jānis Greivulis un Oļģerts Aleksāns.

Iedzīvotāju pārstāvis jautā: Iedzīvotāji savāca parakstus, lai apturētu projektu, bet nepietika. Vai cilvēku domas netiek ņemtas vērā?

Andris Širovs: Mēs veicam IVN procedūru, lai pārliecinātu, ka bažas nav pamatotas.

Iedzīvotāju pārstāvis jautā: Kas veic IVN procedūru?

Andris Širovs: Mēs apkopojam informāciju un iesniedzam Vides pārraudzības valsts birojam.

Iedzīvotāju pārstāvis jautā: Vai tiks celts ūdens līmenis karjeros?

Jānis Ķuze: Nē, netiks, jo tas palielinātu spiedienu karjeros un tas ietekmētu sērūdeņa veidošanos.

Dabas aizsardzības pārvalde

Iedzīvotāju pārstāvis jautā: Kāds mērķis ceļa remontam gar karjeriem?

Andris Širovs: Mērķis bija meliorācijas grāvja atjaunošana, jo tas ietekmētu vislielāko cilvēku skaitu. Tāpēc atradām līdzekļus un iztīrījām, un sataisījām arī ceļu blakus grāvim.

Iedzīvotāju pārstāvis jautā: Bet tur tagad ir bebru dambis – nevar piebraukt.

Andris Širovs: Ņemsim vērā un runāsim ar medniekiem. Šī teritorija ir medību kolektīvam.

Gundars Važa: Ja karjeros ūdens līmeni necel, vai šobrīd ūdens līmenis tiek mērīts.

Oskars Purmalis: Šobrīd ūdens līmeni ir fiksējis bebrs, to mēs nemainīsim. Bebru dambī tiks ierīkota caurteka, lai novērstu plūdus un ūdens līmeņa celšanos.

Aina Puķīte (Neatkarīgās Tukuma ziņas): Vai ūdens līmeni necels līdz kupola augšai?

Jānis Ķuze: Necels, jo nevar pacelt kupola dēļ. Mitrāju atjaunošana pasaulē ir pierādījusi, ka pasargā no plūdiem – ūdens uzkrājas un tiek atdots pakāpeniski, līdz ar to arī mazās upes vasarās neizzūst. Zaļais purvs pēc atjaunošanas kupolā uzkrās ūdeni un atdos to pakāpeniski, kad grāvji būs aiztaisīti ciet.

Aina Puķīte: Vai projekta rezultātā nekas negadīsies Kūdras ciemam?

Jānis Ķuze: Mēs pārliecinājāmies, ka ciemu nekas neapdraud, tomēr vēl papildus veicām arī meliorācijas sistēmas sakārtošanu.

Iedzīvotāju pārstāvis jautā: Bet tur nav viss grāvis iztīrīts, uz dzelzceļa pusi.

Andris Širovs: Nevar iztīrīt visus grāvjus uzreiz finansiālu apsvērumu dēļ, taču mēs turpināsim iesākt.

Jānis Ķuze: Ilgtermiņā iedzīvotājiem saimnieciski nozīmīgie grāvji visā Ķemeru Nacionālajā parkā tiks iztīrīti, bet dabas teritorijās – taisīti ciet vai neaiztikti.

Iedzīvotāju pārstāvis jautā: 2. Karjers Kūdras ceļam labajā pusē – tur purvs pienācis līdz ceļam un skar privātpašumus. Vai tur nevar nolaist, ūdeni iztīrot grāvi?

Jānis Ķuze: Tur vajag iniciatīvu no zemes īpašnieka. Melnragos iedzīvotāji sūdzējās, teritorija tika apsekota, un grāvji iztīrīti.

Andris Širovs: Bebri pludina, grāvji aizsērē, un cilvēkiem šādos gadījumos ir jāziņo mums. Mēs nevaram visu zināt.

Jānis Ķuze: Ja bebrs ir uzpludinājis, jādod ziņa mednieku kolektīvam, lai medī.

Gundars Važa: Mednieki nespēj visus nomedīt, ja netiek jaukti bebru dambji. Tas nav viegli.

Andris Širovs: Tas nav vienkārši, bet mūsu inspektori to regulāri dara vietās, kur bebru dambjiem nav jābūt.

Dabas aizsardzības pārvalde

Aina Puķīte: Zemkopības ministrija izsludinājusi Slampes tīršanas projektēšanu. Vai esat saskaņojuši savā starpā darbības? Vai nav pretrunā, ja darbojaties pēc dažādiem principiem?

Andris Širovs: Mēs ļoti gribētu, lai mūs informētu par šādu darbību plānošanu, lai būtu labāka sadarbība.

Jānis Greivulis: Nav pretruna, ja tiek tīrīta augštece, jo tīrītajā augštecē ūdens noskrien, bet dabas teritorijā – uzkavējas.

Iedzīvotāju pārstāvis jautā: Grāvis iztīrīts līdz robežai ar valsts zemēm. Ūdens netek prom, grāvis aizaug.

Andris Širovs: Mēs pie tā strādāsim.

Olģerts Aleksāns: Svarīgi ir, no kuras puses sāk rakt grāvi. Ja no lejas uz augšu, tad labi. Ja no augšas uz leju, tad labums sev tiek panākts uz lejpusē esošā kaimiņa rēķina.

Gundars Važa: Parādiet vēlreiz 5-10% plūdu iespējamības slaidu Zaļajā purvā.

Olģerts Aleksāns: Nevajag jaukt kopā gruntsūdeņus un palu ūdeņus. Šajā attēlā domāts applūdums virs zemes. Šī modelēšana nozīmē, ka 100 gados varētu notikt 10 reizes – parādīties peļķes un lāmas. Cita lieta ir gruntsūdens, kurš no esošā pusmetra – metra zem grunts līmeņa tiks pacelts līdz zemes virskārtai, lai atjaunotu normālu purva veģetāciju. Bet virszemes applūdums var veidoties tādās ziemās, kad daudz sniega, taču citās – nebūs nemaz.

Iedzīvotāju pārstāvis jautā: Kas notiks ar bērziem, ja reiz viņi iztvaiko gaisā tik daudz ūdens?

Jānis Kuze: Atmežošanas sakarā lielākā problēma ir tā, ka tā ir ļoti dārga un iespējamā peļņa ir niecīga. Tāpēc tiek meklēti dažādi risinājumi un sliktākajā gadījumā pastāv iespēja, ka tagad tiek tikai sakārtotas ūdens lietas un koki pagaidām netiek cirsti, bet pie aukstākas ziemas turpmāko 5-10 gadu laikā. Taču arī tad, ja koki tiks nozāģēti, pastāv liela iespēja, ka tos ārā izvest nemaz nevarēs. Ir vietas, kur kokus varētu izvest ārā salīdzinoši viegli, bet ir tādas, kur nē. Kā viena no iespējām ir nozāģēt kokus un atstāt guļam, taču arī šādam variantam jāatrod iespēja dabūt iekšā tehniku, lai kokus nozāģētu.

Andris Širovs vēlreiz atgādina, līdz kuram datumam ir iespējas rakstīt ierosinājumus un paust viedokli, un pateicas par uzmanību.

Tā kā citu jautājumu nav, **Gundars Važa** slēdz sanāksmes jautājumu daļu. **Jānis Kuze** aicina visus doties uz kafijas pauzi un neformālākā gaisotnē turpināt apspriest citus interesējošos jautājumus par dabas aizsardzību, valsts zemju apsaimniekošanu un Ķemeru Nacionālo parku.

Sanāksme slēgta plkst. 19.15.

Dabas aizsardzības pārvalde

Projekts tiek īstenots ar Eiropas Savienības LIFE finanšu instrumenta atbalstu
Projekts LIFE10 NAT/LV/000160 HYDROPLAN

